

General Assembly

توزیع: عمومی
12 فوریه 2015

اصل: به زبان انگلیسی
ترجمه به زبان فارسی

شورای حقوق بشر
نشست بیست و هشتم
دستور کار شماره 2
گزارش سالیانه کمیساری عالی حقوق بشر
سازمان ملل متحد و گزارشات اداره کمیساری عالی و دبیرکل

گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران به بیست و هشتمین نشست شورای حقوق بشر

خلاصه

در گزارش پیش رو، که چهارمین گزارش تقدیمی به شورای حقوق بشر در خصوص مصوبه 9/16 شورا میباشد، گزارشگر ویژه تحولات در وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران از تاریخ چهارمین گزارش موفق خویش که در اکتبر 2013 به شماره A/68/503 است را تقدیم میکند.

این گزارش بر بررسی مسایل جاری میپردازد و تحولات مبرم و در حال ظهور در وضعیت حقوق بشر دولت ایران را ارائه میکند. اگرچه این گزارش جامع نیست، اما تصویری از وضعیت حاکم که در اکثر گزارشاتی که به گزارشگر ویژه ارسال شده و مورد بررسی وی قرار گرفته اند ارائه میکند. تصور میشود که گزارشگر ویژه در گزارشات آتی خویش به مجمع عمومی و شورای حقوق بشر، تعدادی از مسایل مهمی را که در این گزارش پوشش داده نشده است، مورد بررسی قرار خواهد داد.

فهرست

- I. مقدمه
- II. متدولوژی
- III. همکاری با گزارشگر ویژه
- IV. اقدامات تلافی جویانه علیه فعالان
- V. نگاهی اجمالی به حقوق مدنی و سیاسی
- الف. حق حیات
- ب. موازین محاکمات عادلانه
- پ. آزادی از بازداشت خودسرانه
- ت. استقلال وکلا
- ث. شرایط بازداشت و رفتار با زندانیان
- ج. آزادی بیان و دسترسی به اطلاعات
- a. پیش نویس قانون سازمان نظام رسانه‌ای جمهوری اسلامی ایران
- b. لایحه جرم سیاسی
- چ. آزادی تجمعات مسالمت آمیز و انجمن ها
- a. پیش نویس لایحه قانون سازمان های غیردولتی
- b. تشکیل و فعالیتهای احزاب و گروههای سیاسی
- ح. آزادی مذهب یا اعتقاد
- a. بهاییان
- b. مسیحیان
- VI. حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- الف. حقوق اقتصادی
- a. حق سازماندهی و مذاکره گروهی
- ب. طرح صیانت از حریم عفاف و حجاب و تفکیک جنسیتی در محل کار
- پ. حق سلامتی
- a. ارسال پارازیت روی برنامه‌های ماهواره‌ای و اثرات آن بر سلامتی
- b. ایرانیان تراجنسیتی
- ت. مینهای زمینی
- VII. برابری جنسیتی و حقوق زنان
- الف. لوایحی که حقوق زنان را تحت تاثیر قرار میدهند
- a. طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده
- b. لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت
- ب. زنان در بودجه
- VIII. پاسخ جمهوری اسلامی ایران
- IX. نتیجه گیری و توصیه ها

I. مقدمه

1. جمهوری اسلامی ایران در ماه اکتبر سال 2014 در دور جدیدی از بررسی های دوره ای جهانی (یو.پی.آر) شرکت کرد. در مجموع 104 هیئت نمایندگی کشورهای مختلف جمعاً 291 توصیه مربوط به حقوق تضمین شده توسط پنج کنوانسیون بین المللی حقوق بشر مصوب شده توسط ایران¹ را ارائه کردند. اکثر این توصیه ها از دولت ایران میخواستند تا تقویت حمایت از حقوق مدنی و سیاسی را مدنظر قرار دهد و به اجرای روشهایی که آن حقوق را نقض میکنند پایان دهد. آنها همچنین دولت ایران را تشویق میکنند تا به کنوانسیونهایی که استفاده از مجازات اعدام را لغو میکنند، شهروندان را در برابر شکنجه و سایر رفتارهای بی رحمانه محافظت میکنند، از رفتارهای بی رحمانه یا تحقیرآمیز جلوگیری میکنند، از حقوق کارگران مهاجر و از تساوی جنسیتی حمایت میکنند بپیوندند. توصیه ها همچنین مربوط به بهبود حمایت از گروههای آسیب پذیر، از جمله اقلیت های مذهبی، قومی، و جنسی، تشویق به تاسیس یک موسسه ملی حقوق بشر که با اصل پاریس سازگار باشد، و در پیش گرفتن همکاری با مکانیسم های حقوق بشر سازمان ملل متحد است.
2. مسایلی که در توصیه های سال 2014 تاکید شد، همان نکاتی بودند که در اولین بررسی جهانی دوره ای جمهوری اسلامی ایران در سال 2010 مطرح شده بودند. بسیاری از توصیه ها همچنین مربوط به قوانین، سیاستها، و روشهایی هستند که در گزارشات گزارشگر ویژه از زمان آغاز به کار وی تا کنون ارائه شده اند.

توصیه های گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد از سال 2011 تا کنون	2014	تعدادی که رد شد	تعدادی که مورد قبول واقع شد	2010	مسائل حقوق بشری مرتبط
1	33	15	0	15	پیوستن به معاهدات جدید (ICRMW، CAT، CEDAW) و سایر معاهدات (ICCPR-OP2)
8	25	11	8	19	همکاری با مکانیسم های حقوق بشری بین المللی
32	94	48	45	93	حقوق مدنی و سیاسی
12	58	2	38	40	حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
9	52	4	10	14	برابری جنسیتی/حقوق زنان
7	36	11	19	28	حقوق کودک
5	26	11	8	19	حمایت از حقوق جوامع اقلیت مذهبی
5	13	4	5	5	حمایت و پیشبرد حقوق جوامع اقلیت قومی
1	12	3	0	3	حمایت از حقوق اعضاء گروه های دگرباش جنسی

¹ The International Covenant on Civil and Political Rights, the International Convention on Economic, Social and Cultural Rights, the Convention on the Rights of the Child, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities.

3. جنبه هایی از قوانین، سیاستها، و روشهایی که قبلا توسط مکانیسمهای حقوق بشری سازمان ملل متحد شناسایی شده‌اند و در گزارش فعلی ارائه میشوند، همچنان باعث تضعیف ظرفیت دولت برای بهبود وضعیت حقوق بشر میشوند. استفاده از مجازات اعدام و سایر مجازاتهای ضالمانه، غیرانسانی، و تحقیرآمیز در ابعاد نگران‌کننده‌ای ادامه دارد. این وضعیت به خصوص به دلیل کاربرد متناوب مجازات اعدام برای جرایمی که تحت قوانین حقوق بشر بین المللی "جدی‌ترین" جرایم در نظر گرفته می‌شوند، و با در نظر گرفتن سیاستها و روشهایی که قبلا توسط مکانیسمهای سازمان ملل متحد به عنوان عواملی شناخته شده اند که همچنان برای اجرای عدالت ایجاد چالش میکنند، هشداردهنده است.
4. تعدادی از پیش نویس‌های قوانین و سیاستها که شامل مفادی هستند که به نظر می‌آید حقوق بشری که توسط قوانین ملی یا بین‌المللی تضمین شده اند را نفی می‌کنند یا در حال حاضر تحت بررسی هستند و یا از مارچ 2014 تا کنون تصویب شده‌اند. این موارد شامل مقرراتی میشوند که به نظر می‌آید تأثیر دولت بر رسانه ها، جامعه مدنی، سازمانهای سیاسی، و جامعه حقوقی را بیشتر می‌کنند. سیاستهایی که فرصت‌های اقتصادی زنان را بیش از پیش محدود میکنند و آنها را در محیط کارشان مورد جداسازی قرار میدهند در حال حاضر تحت بررسی و یا در حال اجرا هستند.
5. عوارض منفی قوانین و روشها را میتوان در گزارشهایی که همچنان ظرف سال گذشته در مورد دستگیری‌های مداوم مدافعان حقوق بشر، وکلا، روزنامه نگاران و اقلیتهای مذهبی و قومی، همراه با نامه های سرگشاده و ارتباطات محرمانه‌ای که در خصوص شکنجه و نقض موازین محاکمات عادلانه از کشور بیرون آمده مشاهده کرد. بسته شدن رسانه ها و محدودیتهای جدی بر اینترنت و رسانه های اجتماعی همچنان ادامه دارد.

II. متدولوژی

6. اطلاعات گزارش پیش رو در یک مأموریت حقیقت‌یاب به کشورهای آلمان، نروژ و دانمارک جمع آوری شد که طی آن 39 مصاحبه با قربانیان و فعالان در میان ایرانیان مقیم خارج انجام شد. گزارشگر ویژه مایل است مراتب تشکر خویش از دولتهای هر سه کشور برای میزبانی این دیدارها را اعلام کند. تعداد 28 مصاحبه دیگر نیز با ایرانیانی که در داخل کشور و در محل‌های دیگر حضور داشتند بین ژوئیه 2014 و ژانویه 2015 انجام شد.
7. گزارشگر ویژه همچنان اطلاعاتی در نامه های سرگشاده، ارتباطات محرمانه، گزارشات و برنامه های پخش شده خبری تولید شده توسط شبکه های رسانه ای محلی در کشور، بیانیه های رسمی، اطلاعاتی که در پاسخ‌های دولت به سئوالات مطرح شده توسط گزارشگران ویژه منتقل شده، گزارشات تهیه شده توسط ذینفعان جامعه ملی و مدنی ایران که به بررسی‌های جهانی دوره ای (یو.پی.آر) اول و دوم جمهوری اسلامی ایران ارسال شده، و گزارشاتی که توسط سازمانهای معتبر حقوق بشری به گزارشگر ویژه ارسال شده اند، را مورد بررسی قرار داده است.

III. همکاری با گزارشگر ویژه

8. در سال 2014، بیست و هشت مورد ارتباط، شامل 27 تقاضای اقدام فوری که مربوط به نگرانیهایی در خصوص شکنجه، دستگیریها و بازداشت‌های خودسرانه، آزار و اذیت اقلیتهای مذهبی، و اقدامات تلافی‌جویانه علیه افراد به علت تماس گرفتن با مکانیسمهای حقوق بشری سازمان ملل متحد، و مربوط به آزادیهای بیان و اجتماعات و شرایط بازداشت، شامل دسترسی ناکافی به درمان پزشکی برای زندانیان، توسط رویه های ویژه به دولت ایران ارسال شدند. دولت تنها به 5 مورد از این ارتباطات پاسخ داد، و نرخ پاسخ خویش را از 40 درصد در سال 2013 به 17 درصد در سال 2014 تقلیل داد.
9. گزارشگر ویژه از دولت ایران برای ترتیب دادن ملاقاتهایی با هیئت هایی که به ژنو سفر کرده‌اند، شامل یک ملاقات در سپتامبر 2014 با نمایندگان قوه قضاییه، شورای عالی حقوق بشر ایران، و وزارت امور خارجه ایران، و برای ارائه

توضیحات مشروح به گزارش گزارشگر ویژه به مجمع عمومی تشکر میکنند.² نقطه نظرانی که در این جلسات و در ارتباطات مکتوب مطرح شدند در انتهای این گزارش و در پیوست آن منعکس شده اند.

10. متأسفانه درخواستهای گزارشگر ویژه برای دیدار از کشور در راستای تعمیق گفتگو با مقامات دولتی و همینطور تعیین صحت شکایات ارسال شده به گزارشگر ویژه همچنان بی پاسخ مانده است. با وجود اظهارات متعدد از سال 2011 در خصوص قصد دولت به تقویت این جنبه از مکانیسم های حقوق بشری، تعداد زیادی از تقاضاهای دیدار از کشور توسط چندین رویه ویژه نیز بلا تکلیف باقی مانده اند.

IV. اقدامات تلافی جویانه علیه فعالان

11. گزارشگر ویژه نگرانی های خود در خصوص حوادثی که به نظر میرسد به قصد تلافی علیه افرادی که با سازمانهای بین المللی حقوق بشری و مکانیسم های حقوق بشری سازمان ملل تماس گرفته اند اتفاق افتاده را مجدداً اعلام میدارد. از اوت 2014 تاکنون، پنج نمونه از چنین مواردی که در پیوست گزارش فعلی نیز منعکس شده، گزارش شده اند. این گزارشات شامل محاکمه خانم آتنا دائمی، آقای سعید شیرزاد، آقای محمدعلی طاهری، آقای بهنام ابراهیمزاده و آقای محمدرضا پورشجری میباشند. طبق گزارشات، از سال 2011 تا کنون حداقل 15 نفر به دلیل تماس با رویه های ویژه مورد اتهام، محاکمه، یا ارباب قرار گرفته اند.

V. نگاهی اجمالی به حقوق مدنی و سیاسی الف. حق حیات

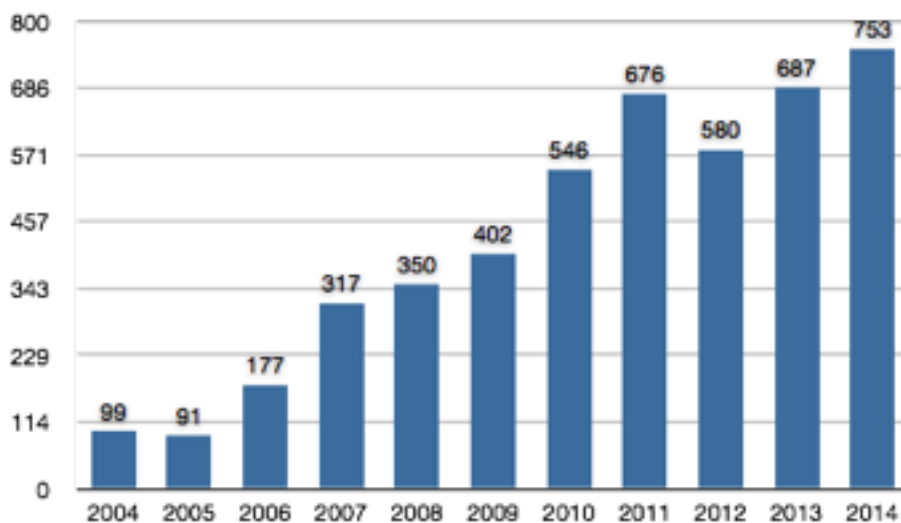
12. دولت ایران در بررسی جهانی دوره ای اول خویش در سال 2010، 29 توصیه درمورد استفاده از مجازات اعدام دریافت کرد و در دومین بررسی در سال 2014، 41 توصیه در این خصوص دریافت کرد.

13. طبق گزارشات، حداقل 753 نفر در سال 2014 اعدام شدند، که بالاترین آمار ثبت شده ظرف 12 سال گذشته میباشد. این شامل اعدام 25 زن و 53 اعدام در ملاء عام میباشد. نزدیک به نیمی از تمام اعدامها—362 مورد از آنها—به اتهام جرایم مربوط به قاچاق مواد مخدر بوده اند (این آمار شامل جرایم مرتبط به مواد مخدر که همراه با قتل بوده اند نیست)،³ که ضوابط مورد قبول جهانی برای "جدی ترین جنایات" را، که برای اجرای مجازات اعدام لازم است، دارا نمیشوند. در حداقل چهار مورد، خانواده های قربانیان جنایات تنها پس از اینکه مقامات آغاز به اجرای حکم اعدام از طریق حلق آویز کردن فرد محکوم به مرگ نمودند، مراتب بخشش متهم را اعلام کردند. در این موارد، مقامات اجرای احکام را متوقف کردند و بعداز مدتی معلق ماندن، این افراد را از چوبه دار پایین آوردند.

² A/69/356

³ Iran Human Rights Documentation Centre's chart of executions by the Islamic Republic of Iran 2014, 1 January 2015; <http://www.iranhrdc.org/english/publications/100000425-ihrc-chart-of-executions-by-the-islamic-republic-of-iran-2014.htm>

Executions in Iran - 2003 - 2014

14. در نوامبر و دسامبر سال 2014، دکتر محمدجواد لاریجانی، رییس شورای عالی حقوق بشر در ایران، مجدداً خواستار⁴ تغییر قانون مبارزه با موادمخدر شد، و تاکید کرد که چنین تغییر سیاستی نرخ اعدام را در حدود 80 درصد پایین خواهد آورد. مجازات اعدام برای تخلفات مرتبط با موادمخدر در کشور همچنان تحت قانون مبارزه با موادمخدر مصوب سال 1988 و اصلاحات این قانون در سالهای 1997 و 2011 میباید. نسخه فعلی این قانون برای 17 تخلف جداگانه حکم اعدام را تجویز میکند. علاوه بر طیف وسیعی از جرایم که برای آنها مجازات اعدام تجویز شده است، حتی با حداقل میزان موادمخدر قاچاق شده، 30 گرم هروئین، مورفین، کوکائین، MDMA/اکستازی، و متامفتامین، نیز این حکم به صورت خودکار به اجرا در می آید.⁶

15. قانون تجدیدنظرشده مجازات اسلامی، که در ماه ژوئن سال 2013 به اجرا درآمد، همچنان برای مجرمین نوجوان مجازات اعدام ارائه میکند، مگر اینکه معاینات نشان دهند که مجرم از ظرفیت فکری برای درک ماهیت جرم و یا عواقب آن برخوردار نباشد. در هر حال اعدام نوجوانان ادامه دارد و گزارشات نشان میدهند که دولت ایران ممکن است حداقل 13 نوجوان را تنها در سال 2014 اعدام کرده باشد.⁷ در تاریخ 19 یا 20 فوریه 2015، مجرم نوجوان آقای سامان نسیم به دار آویخته شد.

⁴ Euro News, Iran's Larijani slams West's 'bias' on human rights, 7 November 2014; https://www.youtube.com/watch?v=roV0Yi_CxBI

⁵ Semi-official news, Mizanonline, 5 December 2014; <http://mizanonline.ir/fa/content/19246>

⁶ Human Rights in Iran Unit: University of Essex, "The Death Penalty for Drug Crimes in Iran: Analysis of Iran's International Human Rights Obligations", March 2014; <http://www.essex.ac.uk/hri/documents/research-paper-iran-death-penalty-drug-crimes.pdf>

⁷ Another Juvenile Execution in Iran, 5 July 2014, <http://iranhr.net/2014/07/another-juvenile-execution-in-iran/>; Iran; Alleged juvenile offender among 10 hunger strikers threatened with immediate execution, 16 December 2014; <http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/iran-alleged-juvenile-offender-among-10-hunger-strikers-threatened-immediat>

16. بین 26 اوت و 14 نوامبر 2014، حداقل 33 نفر در زندان کرمان اعدام شدند. همه این افراد به جز یک نفر طبق گزارشات به جرایم مرتبط با قاچاق مواد مخدر محکوم به اعدام شده بودند. طی این زمان، مقامات در مورد اعدامهای زندان کرمان هیچگونه اعلان عمومی به عمل نیاوردند. گزارش این اعدامها نگرانی شدیدی در خصوص احتمال پایین گزارش دادن اعدامها ایجاد میکند.⁸

ب. موازین محاکمات عادلانه

17. به دنبال یک سفر به جمهوری اسلامی ایران در سال 2003، کارگروه بازداشت‌های خودسرانه توصیه کرد که پادمان‌هایی برای وکلا در برابر ارباب ایجاد شود، و وکلای مدافع از ابتدای تشکیل یک پرونده، بدون توجه به ماهیت اتهاماتی که علیه متهم اقامه شده‌است، حضور داشته باشند. همچنین، دولت در زمان بررسی دوره‌ای جهانی سال 2014 خود، 13 توصیه مربوط به موازین محاکمات عادلانه و استقلال قضایی دریافت کرد، همان تعدادی که طی بررسی دوره‌ای جهانی سال 2010 دریافت کرده بود. چندین مورد از این توصیه‌ها همچنین بر نیاز به حصول اطمینان از دسترسی متهم به وکیل مورد انتخاب خویش و دسترسی کافی به پرونده و مدارک جمع‌آوری شده در پرونده قضایی تأکید داشتند.

18. ماده 48 قانون جدید قانون آیین دادرسی کیفری که در ژوئن 2015 اجرایی خواهد شد، به متهمان اجازه درخواست "حضور یک وکیل با شروع تحت نظر قرارگرفتن متهم" را خواهد داد.⁹ اما یک تبصره در این ماده موارد استثناء از این ماده را در صورتیکه متهم به ظن ارتکاب برخی تخلفات، مانند جرایم سازمان‌یافته، جرایم علیه امنیت ملی، سرقت و جرایم مربوط به موادمخدر، متهم شده باشد اعلام میکند که می‌تواند دسترسی به یک وکیل مدافع را تا یک هفته پس از دستگیری ممنوع بکند. شایان ذکر است که طبق گزارشات، بیشترین موارد نقض موازین محاکمه عادلانه طی مرحله تحقیقات رخ میدهد. اشخاصی شامل وکلا، روزنامه‌نگاران، و اقلیت‌های مذهبی و قومی که به صورت مسالمت‌آمیز از حقوقی که به صورت بین‌المللی شناخته شده استفاده میکنند، غالباً به جرایم امنیت ملی محکوم می‌شوند.

ب. آزادی از بازداشت خودسرانه

19. با نزدیک شدن به چهارمین سال حصر رهبران جنبش سبز و نامزدهای سابق ریاست جمهوری و ششمین سالگرد تظاهرات سال 1388، تمرکز قابل توجهی روی حصرخانگی مستمر آقایان مهدی کروبی و میرحسین موسوی و همسرش خانم زهرا رهنورد وجود داشته است. بین سالهای 2011 و 2013، کارگروه بازداشت‌های خودسرانه 10 (WGAD) رای خود را در خصوص بازداشت 13 ایرانی، شامل رهبران مخالف فوق‌الذکر و چندین روزنامه‌نگار، وکلا، یک کشیش مسیحی، و یک فعال دانشجویی صادر کرد.¹⁰ از 10 مورد مکاتبه دولت ایران تنها به سه مورد آن پاسخ داده است.

20. در ذکر رای‌های خود، کارگروه بازداشت‌های خودسرانه (WGAD) نتیجه گرفت که به نظر می‌آید که دوازده نفر از این سیزده نفر به دلیل اجرای حقوق آزادی بیان، عقیده، مذهب، ایمان، یا انجمن بازداشت شده‌اند و دولت ایران را تشویق کرد تا فوراً افرادی که به دلیل اجرای آزادیهای مشروع متهم شده‌اند را آزاد کند و خسارت بازداشت خودسرانه آنها را جبران کند. یکی از این زندانیان، خانم نسرين ستوده، پیش از اتمام مدت حکم خود آزاد شد، در حالیکه آقای بهمن احمدی امویی و آقای کیارش کامرانی تنها پس از اتمام مدت احکام خویش آزاد

⁸ Secret Mass-Executions of Drug-Convicts in Kerman Prison (Southeastern Iran), 30 December 2014; <http://iranhr.net/2014/12/secret-mass-executions-of-drug-convicts-in-kerman-prison-southeastern-iran/>

⁹ Semi-official news, Mizanonline, 26 October 2014; <http://mizanonline.ir/fa/content/12550>

¹⁰ See annex

شدند. به هیچ یک از این افراد مطابق توصیه WGAD خسارتی پرداخت نشده است.

ت. استقلال وکلا

21. موازین بین المللی حق وکلا نسبت به انجام حرفه خویش را "مطابق با اصول اخلاقی حرفه‌ای شناخته شده، بدون محدودیت، اعمال نفوذ، فشار و یا دخالت بیجا از سوی هرمقامی" به رسمیت شناخته است.¹¹ استقلال کانون وکلا و حرفه وکالت از تضمین‌های ضروری برای محافظت از حقوق بشر و دسترسی به عدالت هستند و "وکلا وقتی مورد دخالت و کنترل خارجی بر روی توانایی‌شان برای اجرای حرفه خویش قرار بگیرند نمیتوانند وظایف خویش را به صورت کافی و به درستی انجام دهند. هنگامی که وکلا دستخوش دخالت و کنترل خارجی بر قابلیت وکالت خویش شوند، قادر نخواهند بود وظائف خود را با کفایت و به گونه‌های شایسته انجام دهند"¹²
22. در سال 2012، کانون وکلای بین‌المللی و گزارشگر ویژه در مورد لایحه جامع وکالت، که گستره نفوذ دولت بر کانون وکلای کشور افزایش خواهد داد ابراز نگرانی کردند. گزارشگر ویژه در گزارش خود به شصت و هشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد از تصمیم ژوئن 2013 دولت برای تعلیق بررسی این لایحه استقبال کرد.¹³
23. در سپتامبر سال 2014، چندین نسخه اصلاح شده این پیش‌نویس به مجلس ارائه شد.¹⁴ این نگرانی پابرجاست که این پیش نویس نقش مهمی برای دولت در راستای دخالت و نفوذ، و در نتیجه تعدی به استقلال کانون وکلا در نظر دارد.¹⁵ برای مثال، این لایحه همچنان یک هیئت نظارت در نظر گرفته است که با وزارت اطلاعات و با مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه همکاری میکنند تا صلاحیت وکلا برای دریافت پروانه وکالت و برای عضویت در شورای عالی و هیئت مدیره کانون وکلا را بررسی کنند.¹⁶ هیئت نظارت—متشکل از نمایندگان قوای مجریه و قضاییه، و پنج وکیل منتخب توسط کانون وکلا و تایید شده توسط یک کمیته متشکل از روسای دادگاه عالی انتظامی قضات—همچنین میتواند بدوا پروانه‌های وکالت را تعلیق کند. دادگاه عالی انتظامی قضات اختیار ابطال پروانه‌های وکالت را خواهد داشت.¹⁷
24. موضوع انتخابات هیئت مدیره کانون وکلا نیز در حال حاضر تحت نفوذ شدید دولت قرار دارد. نامزدهای انتخابات دوسالانه کانون توسط دادگاه عالی انتظامی

¹¹ CCPR/C/GC/32

¹² Iran urged to stop infringements on the independence of the legal profession by global lawyers' body <http://www.ibanet.org/Article/Detail.aspx?ArticleUid=ac631d72-4d4b-4b4b-b112-206e183c86b8>, 26 March 2013;

¹³ Semi-official news ISNA, 22 June 2014; www.isna.ir/fa/news/92040100629/; Website of the Special Rapporteur; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/special-rapporteur-s-september-2012-report-on-the-situation-of-human-rights-in-the-islamic-republic-of-iran/>; and <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-report-of-the-special-rapporteur-on-the-situation-of-human-rights-in-the-islamic-republic-of-iran-2/>;

¹⁴ Official website, Dolat, 23 September 2014; <http://www.dolat.ir/NSite/FullStory/News/?Serv=1&Id=249673>; Official website, Ibar, 22 April 2014; <http://icbar.ir/Default.aspx?tabid=55&ctl=Edit&mid=435&Code=1403>

¹⁵ Semi-Official Sharghdaily news; http://sharghdaily.ir/Modules/News/PrintVer.aspx?Src=Main&News_Id=43569; <http://cshr.org.uk/human-rights-portal/2692>

¹⁶ Article 33 and 37

¹⁷ Articles 55, 33 and 34

قضات تایید صلاحیت میشوند، که طبق گزارشات همچنین از وزارت اطلاعات در خصوص صلاحیت نامزدها استعلام میکند.¹⁸ آخرین انتخابات هیئت مدیره کانون وکلا در تاریخ 13 مارس 2014 برگزار شد که طی آن دادگاه عالی انتظامی قضات بدوا 29 نامزد را رد صلاحیت کرد.¹⁹ سه عضو هیئت مدیره و 14 نامزد که در انتخاباتهای گذشته تایید صلاحیت شده بودند، در این انتخابات رد صلاحیت شدند.²⁰

25. کانون وکلا در حال حاضر مسئول تمدید پروانه وکالت است، اما طبق گزارشات، وکلا باید برای تمدید مجوز خود به قوه قضاییه یک هزینه اجباری پرداخت کنند.²¹ درخواستهای صدور پروانه وکالت، یا درخواستهای کارآموزی برای دانشجویان رشته حقوق نیز باید مورد تایید دستگاههای امنیتی کشور قرار گیرند.²² در مواردی، دانشجویان حقوق به دلیل فعالیتهای دانشجویی خویش رد صلاحیت شده اند²³ و یا طبق گزارشات از آنها خواسته شده تا تعهد بدهند که از فعالیت پرهیز میکنند، و گزارش شده که مقامات وزارت اطلاعات در کانون وکلا حضور دائمی دارند.²⁴

26. از ژوئن 2009 تا کنون، حداقل 50 وکیل طبق گزارشات به دلیل وکالت زندانیان عقیدتی، سیاسی و "امنیتی" تحت پیگرد قضایی قرار گرفته اند.²⁵ چندین وکیل ایرانی در مورد عدم اقدام کانون وکلا و هیئت مدیره آن در دفاع از وکلای خود، که بخشی از آن به دلیل عدم استقلال بوده است، ابراز نگرانی کرده اند.²⁶ وکیل حقوق بشر آقای حسین رئیسی همچنین نگرانی خود را در مورد گستره نفوذ قضایی و امنیتی بر جامعه وکلا، بخصوص خارج از تهران و در میان وکلای اقلیت قومی، به عنوان یکی از دلایل فضایی که وکلا را از قبول کردن پرونده های امنیت ملی که علیه متهمان سیاسی و امنیتی و زندانیان عقیدتی اقامه شده، بیان کرد. برای مثال، هیئت مدیره کانون وکلای آذربایجان غربی پروانه وکالت وکیل حقوق بشر کرد، آقای مسعود شمس‌نژاد، که وکالت زندانیان سیاسی کرد را بعهده داشت را تعلیق کرد و پس از آن آقای شمس‌نژاد برای "تبلیغ علیه نظام"

¹⁸ Centre for Supporters of Human Rights, "Mr. Hossein Raeesi, human rights lawyer", 22 December 2014; <http://cshr.org.uk/human-rights-portal/2692>; www.roozonline.com/persian/opinion/opinion-article/archive/2013/may/02/article/-4723ff2b43.html and Roozonline news, 18 March 2014; <http://www.roozonline.com/persian/opinion/opinion-article/archive/2014/march/18/article/-9c61eff539.html>

¹⁹ Semi-official Sharghdaily news; http://sharghdaily.ir/Modules/News/PrintVer.aspx?Src=Main&News_Id=30658, Official website, Parliament of Iran, 17 August 2010; http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/show/781457

²⁰ Semi-official news Sharghdaily; http://sharghdaily.ir/Modules/News/PrintVer.aspx?Src=Main&News_Id=30658, Semi-official news ISNA, 21 February 2014; [ir/fa/news/92120200683/](http://fa/news/92120200683/)

²¹ Mr. Hossein Raeesi, human rights lawyer, on 22 December 2014

²² Mr. Hossein Raeesi, human rights lawyer, on 31 December 2014; <http://cshr.org.uk/human-rights-portal/2692>

²³ Ibid

²⁴ Ibid and Roozonline news, 18 March 2014; <http://www.roozonline.com/persian/opinion/opinion-article/archive/2014/march/18/article/-9c61eff539.html>

²⁵ Ibid

²⁶ Ibid

مورد پیگردقتضایی قرار گرفت. وی در تاریخ 19 اکتبر 2014 حکم 4 ماه زندان خویش را آغاز کرد.²⁷

ث. شرایط بازداشت و رفتار با زندانیان

27. گزارشگر ویژه همچنان در مورد گزارشاتی که در خصوص عدم دسترسی یا دسترسی ناکافی به خدمات پزشکی زندانیان و روشهای ناکافی تفکیک زندانیان دریافت میکند نگران است. بین آوریل و دسامبر 2014، گزارشگر ویژه و سایر دارندگان احکام موضوعی پنج بار در مورد وضعیت روبه وخامت سلامتی 16 نفر که نیازمند توجه پزشکی تخصصی اضطراری در خارج از زندان بودند با دولت ایران ارتباط برقرار کرده‌اند. طبق گزارشات، بعضی از این افراد به علت توجه ناکافی پزشکی در معرض خطر مرگ به سر می‌پرند. تنها در چند مورد، زندانیان اجازه یافتند تا در خارج از زندان کمکهای پزشکی دریافت کنند. قواعد حداقل استاندارد برای رفتار با زندانیان سازمان ملل متحد حکم میکند که زندانیان بیماری که به درمان تخصصی نیاز دارند به موسسات خدمات درمانی و کارکنان مناسب دسترسی کافی داشته باشند و خواستار تفکیک زندانیان بر اساس جنسیت، سن، سابقه کیفری، و دلایل حقوقی برای بازداشت آنها میشوند.

28. طبق گزارشات، در تاریخ 20 نوامبر 2014، حداقل 24 زندانی کرد در بند 12 زندان مرکزی ارومیه (در استان آذربایجان غربی) در اعتراض به تفکیک ناکافی زندانیان و کمبود دسترسی کافی به درمان پزشکی آغاز به اعتصاب غذا کردند.²⁸ بعضی از بازداشت‌شدگان به جرایم مبهم امنیت ملی شامل اما نه محدود به توزیع جزوات و بیانیه‌های بزرگداشت روز زبان مادری در مهاباد در آذربایجان غربی در سال 2013، نشر مقالات در شبکه های اجتماعی، تماس آنلاین با وبسایت‌های مخالف کُردی، توزیع جزوهای سیاسی، و در برخی موارد همکاری با یا عضویت در احزاب مخالف کُردی محکوم شده اند.

29. طبق گزارشات در تاریخ 9 دسامبر 2014، ماموران امنیتی زندان بند 12 را محاصره کردند و تهدید کردند که در صورتی که اعتصاب غذا ادامه یابد به معترضان حمله خواهند شد. طبق گزارشات چندین معترض به دلیل شرکت در اعتصاب غذا به اداره اطلاعات احضار شدند و با اتهامات جدید، انتقال به سلول انفرادی، تبعید، و دستگیری اعضای خانواده هایشان تهدید شدند. سایر زندانیانی که در اعتصاب غذا شرکت کرده بودند، مانند آقایان علی افشاری، محمد عبداللهی، و سامان نسیم مجرم نوجوان ادعایی، با تسریع اجرای احکام اعدامشان تهدید شدند.²⁹ گفته میشود در تاریخ 10 دسامبر، مقامات اطلاعاتی از خانواده سامان نسیم خواستند تا او را تشویق کنند که به اعتصاب غذایش پایان دهد، وگرنه حکم اعدام وی به زودی اجرا خواهد شد. طبق گزارشات، در تاریخ 22 دسامبر 2014، 26 زندانی پس از اینکه مقامات قول دادند به اذیت و آزار اعضای خانواده ها خاتمه دهند و این نگرانی ها را بررسی کنند به اعتصاب غذای خود پایان دادند.

ج. آزادی بیان و دسترسی به اطلاعات

30. در بررسی دوره‌ای جهانی سال 2014، دولت ایران 19 توصیه درخصوص آزادی بیان و عقیده، یا دسترسی به اطلاعات دریافت کرد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از تاریخ 8 الی 14 نوامبر 2014 بیستمین جشنواره مطبوعات

²⁷ The Center for Supporters of Human Rights to the UN High Commissioner for Human Rights, the Special Rapporteurs on the situation of human rights in Iran, human rights defenders, and the Independence of Judges and Lawyers, 10 November 2014, <http://cshr.org.uk/human-rights-portal/news/2830> ; http://persian.iranhumanrights.org/1393/08/shamnejad_kord_lawer/

²⁸ See Annex

²⁹ Information Submitted to the Office of the Special Rapporteur on 16 December 2014

ایران را تحت عنوان "آزادی با مسئولیت" برگزار کرد.³⁰ متأسفانه نظرات مثبت درمورد آزادی رسانه‌ها توسط برخی مقامات در این مراسم، شامل مقامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، منعکس‌کننده رفتار فعلی با روزنامه نگاران و وبلاگ‌نویسان کشور نیست.

31. از ژوئیه 2014 تا کنون، حداقل 13 روزنامه‌نگار و وبلاگ‌نویس دستگیر و یا اخیراً بازداشت شده‌اند³¹ و در نتیجه با وجود اینکه حداقل هشت روزنامه‌نگار از ژوئیه 2014 تا کنون با اتمام احکام زندانشان آزاد شده‌اند، در دسامبر 2014، سی روزنامه نگار در زندان بودند.³² اتهامات این افراد شامل کلمات مبهمی مانند جرایم "امنیت ملی" مانند "تبلیغ علیه نظام"، "تجمع و تباہی علیه نظام"، "توهین به رهبری" و "نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی" می‌باشد. در سپتامبر 2014، دیوان عالی کشور ایران حکم اعدام آقای سهیل عربی که یک وبلاگ‌نویس محکوم به سب‌النبی به دلیل نظراتی که ادعا می‌شود در چندین صفحه حساب‌های فیس بوک نوشته است می‌باشد، را تأیید کرد. وی همچنین به اتهامات "توهین به مقامات دولتی"، "توهین به رهبری"، و "تبلیغ علیه نظام" محکوم شد. دولت ایران در پاسخ خود اظهار داشته است که آقای عربی "احساسات عمومی مذهبی را جریحه‌دار کرده است".

32. طبق گزارشات، مقامات ایران همچنین به بستن نشریات و ایستگاه‌های تلویزیونی که آنها را نسبت به بخشهایی از تشکیلات سیاسی توطئه‌گر تلقی می‌کند ادامه می‌دهد. روزنامه‌های قانون، بهار و آسمان، که به دلیل محتوایی که توهین‌آمیز تلقی شده بود بسته شده بودند، اجازه انتشار مجدد یافتند.³³ در تاریخ 23 دسامبر 2014، نشریه روزان ظاهراً در ارتباط با نشر یک مقاله در خصوص پنجمین سالگرد درگذشت آیت‌الله حسین‌علی منتظری به دستور دادستان تهران بسته شد. در ماه اوت سال 2014، پنج ایستگاه تلویزیونی مذهبی خصوصی به نام‌های امام حسین، ابوالفضل‌العباس، القائم، الزهراء، و المهدي پس از اینکه وزارت اطلاعات آنها را به "همکاری با شبکه‌های ماهواره‌ای که مرکز پخش آنها در انگلیس و آمریکا است"، و "اختلاف افکنی بین پیروان مذاهب اسلامی از طریق توهین و افترا به مقدسات آنها" و "اهانت به علمای جهان اسلام" متهم کرد بسته شدند. در تاریخ 8 ژانویه 2015، وزارت اطلاعات همچنین اعلام کرد که دفاتر 17 کانال ماهواره‌ای به جرم "حمایت از دشمنانی که مشغول تفرقه‌اندازی در اسلام" هستند بسته شده‌اند.³⁴

33. مسدود و فیلتر کردن وبسایت‌ها نیز همچنان در جریان است و دستور انجام آن ظاهراً توسط چندین سازمان صادر می‌شود، که ممکن است طبق قوانین ایران اختیارات قانونی برای انجام این کار را داشته یا نداشته باشند. در اکتبر 2014، رییس دیوان عدالت اداری و دفتر دادستان کل از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای اقدام مستقیم برای بستن وبسایت‌هایی که مجوز نداشتند انتقاد کرد و گفت که نه وزارت ارشاد و نه هیئت نظارت بر مطبوعات قدرت انجام چنین کاری را بدون دستور دادستانی کل کشور ندارند.³⁵ در نوامبر، کارگروه تعیین مصادیق مجرمانه تأیید کرد که وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات به

³⁰ Semi-official news ISNA, 5 November 2014; <http://isna.ir/fa/news/93081406796/>

³¹ See Annex

³² See Annex and Committee to Protect Journalists, Special Report, 17 December 2014; <https://cpj.org/reports/2014/12/journalists-in-prison-china-is-worlds-worst-jailer.php>

³³ BBC news, 13 November 2014; http://www.bbc.co.uk/persian/iran/2014/11/141113_145_aseman_daily

³⁴ Semi-official news Fars, 4 January 2015; <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13931014000459>

³⁵ Radio Farda news, 14 October 2014; http://www.radiofarda.com/content/f6_iran_websites_filtering/26637464.html

فیلتر کردن دسترسی به برخی اطلاعات روی اینستاگرام ادامه خواهد داد،³⁶ و در دسامبر 2014، خبرگزاری فارس گزارش داد که صفحات "غیراخلاقی" در اینستاگرام مسدود شده‌اند.³⁷

34. در نوامبر 2014، کابینه رییس جمهور روحانی آیین‌نامه قانون دسترسی به اطلاعات مصوبه سال 2009 را که قصد آن تسهیل دسترسی به اطلاعات در خصوص جزییات استفاده دولت از بودجه عمومی است را تصویب کرد.³⁸ در همین ارتباط، رییس قوه قضاییه، آقای صادق لاریجانی اعلام کرد که به دادستانی کل کشور دستور داده است تا هرکس که در مورد فساد دولتی "اغراق" کند را رصد و احضار کند.³⁹

a. پیش‌نویس قانون سازمان نظام رسانه‌ای جمهوری اسلامی ایران

35. در تاریخ 10 اوت 2014، پیش‌نویس "قانون سازمان نظام رسانه‌ای جمهوری اسلامی ایران" که به نظر می‌آید نظارت دولتی بر رسانه‌ها را گسترش دهد، منتشر شد.⁴⁰ در خصوص مفاد این پیش‌نویس، روزنامه نگاران و کارشناسان حقوقی نگرانی‌های جدی خود را در مورد ایجاد نقشی برای دولت برای صدور پروانه روزنامه نگاری، و در تحقیق و تنبیه "تخلفات حرفه‌ای"، شامل ممنوعیت‌های موقتی از حرفه خبرنگاری و ابطال پروانه ابراز کرده‌اند.⁴¹ معلوم نیست چه اقدامات تنبیهی، در صورت وجود، به افرادی که بدون مجوز دست به فعالیت‌های روزنامه نگاری بزنند اعمال خواهد شد. مطابق گزارشات، در پاسخ به انتقادات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تصمیم گرفت تا این پیش‌نویس را تعلیق کند و ابراز کرد که مشاوره‌های بیشتر با روزنامه‌نگاران لازم است.⁴²

b. لایحه جرم سیاسی

36. لایحه جرم سیاسی توسط مجلس در سپتامبر 2013 معرفی و در ژوئن 2014 اصلاح شد. این لایحه جرم سیاسی را به عنوان فعالیت‌هایی که به قصد پیش‌برد نفوذ در امور کشور، نهادهای اداری و سیاسی آن، یا سیاست‌های داخلی و خارجی آن بدون قصد ضربه زدن به اصول بنیادین حکومت صورت می‌گیرند تعریف می‌کند.⁴³ این شامل توهین و هتک حیثیت نمایندگان مجلس و شورای نگهبان، وزیران، و چندین مقام دیگر دولتی، نشر اکاذیب، و نقض مقررات مندرج در سایر قوانین میشود. این لایحه برای جرایم سیاسی و مطبوعاتی محاکمه در دادگاه علنی با حضور هیئت منصفه در نظر گرفته است.^{44 45}

³⁶ Semi-official news ISNA, 11 November 2014; <http://isna.ir/fa/news/93082010296/>

³⁷ Radio Farda news, 24 December 2014; <http://www.radiofarda.com/content/f2-iran-instagram-immoral-pages-filtered-censorship-culture-ministry/26760241.html>

³⁸ Semi-official news Mehr, 15 October 2014; <http://mehrnews.com/news/2389693/>

³⁹ Semi-official news Mehr, 12 October 2014; <http://mehrnews.com/news/2387790/>

⁴⁰ Official website, Parliament of Iran; <http://rc.majlis.ir/fa/law/show/790196>

⁴¹ Semi-official news ILNA, 27 August 2014; <http://ilna.ir/news/news.cfm?id=199081>

⁴² Semi-official news Shahrvand, 15 December 2014; http://shahrvand-newspaper.ir/?News_Id=16826

⁴³ Official website, Parliament of Iran; http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/state/856746

⁴⁴ Ibid

⁴⁵ Semi-official news ICANA, 24 November 2014; <http://www.icana.ir/Fa/News/267057>

ج. آزادی تجمعات مسالمت آمیز و انجمن‌ها

37. در سال 2011، کمیته حقوق بشر تذکره‌ای صادر کرد که تجمعات و تاسیس انجمن‌ها در جمهوری اسلامی ایران مشروط به رعایت "مبانی اسلام" است که تحت قوانین ملی تعریف نشده‌اند. کمیته دولت ایران را تشویق کرد تا هرکس را که تنها به دلیل اجرای مسالمت‌آمیز این حقوق در زندان به سر میبرد آزاد کند و از دولت خواست تا "طرح ناظر بر تاسیس و فعالیت سازمانهای مردم‌نهاد" را که دستور به برقراری کمیته‌ای به ریاست وزیر کشور و نمایندگان وزارت اطلاعات برای اداره سازمانهای غیردولتی میدهد را پس بگیرد.

38. طی بیانیه خود به بیستمین نشست کارگروه در زمان بررسی دوره‌ای جهانی ایران در اکتبر 2014، دبیرکل شورای عالی حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، دکتر محمدجواد لاریجانی، ادعا کرد که بیش از 17000 سازمان غیردولتی (ان.جی.او) فعال هستند و در حال فعالیت روی مسایل مختلف کشور، از جمله ارتقاء و حفاظت از حقوق بشر هستند. اما گزارشات مستمر دستگیری فعالان حقوق بشر برای اجرای مسالمت‌آمیز حقوق مشروع آنها همچنان نشان میدهد که حمایت از این حقوق بوالهوسانه اعمال میشود و پیش‌نویس‌های اخیر قوانین خطر تشدید این وضعیت را بیشتر میکنند.

a. پیش‌نویس لایحه قانون سازمان‌های غیردولتی

39. در تاریخ 9 نوامبر 2014، طرحی توسط وزارت کشور ارائه شد که استقلال جامعه مدنی ایران را بیش از پیش مورد تهدید قرار میدهد.⁴⁶ این طرح شوراهایی را در نظر می‌گیرد که در سطوح ملی، استانی، و شهری تشکیل میشوند و بخشی از مسئولیتهای آنان صدور مجوز فعالیت سازمانهای غیردولتی (NGOs) که به دنبال مسایل "اجتماعی، فرهنگی، هنری، بهداشتی، محیط زیستی، میراث فرهنگی، حقوق بشر، قومی و توسعه" هستند و فعالیت آنها در حال حاضر تابع قوانین دیگری که سازمانهای حرفه‌ای یا نهادهای سیاسی، مانند احزاب را پوشش میدهند نیستند خواهد بود.⁴⁷ طبق این طرح، این شوراها همچنین مسئول نظارت و حمایت از سازمانهای غیردولتی و تخلفات آنها خواهند بود. پس از دریافت مجوز تاسیس و مجوز فعالیت و پس از ثبت این مجوزها، سازمانهای غیردولتی میتوانند به طور رسمی فعالیتهای سازمانی خود را دنبال کنند.⁴⁸ روشهای معرفی‌شده این طرح برای تاسیس یک انجمن به نظر سنگین می‌آیند و NGO را تحت نظارت و صلاحیت اداری قرار میدهند، که پس از آن ممکن است برخلاف قوانین و موازین بین‌المللی، برای سرکوب نظرات یا باورهای مخالف از آنها استفاده شود.

b. طرح نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی

40. طرح نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی بدو در تاریخ 20 ژوئیه 2012 به مجلس معرفی شد. به دنبال ابراز نگرانیها در خصوص مفاد این طرح، در تاریخ 20 ژوئیه 2014 مجلس بررسی این طرح را به مدت سه ماه تعلیق کرد.⁴⁹

41. جنبه‌هایی از این طرح به ویژه نگران‌کننده هستند، چون به نظر می‌آید که به طور موثر افرادی که به دلیل اجرای مسالمت‌آمیز حقوق بیان، تشکل، و تجمع

⁴⁶ Semi-official news Fars, 1 December 2014; <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13930905000787>.

⁴⁷ Article 4 and article 2

⁴⁸ Article 21

⁴⁹ Official Website of Parliament of Iran; http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/state/814244

خویش دستگیر و یا مورد پیگرد قضایی قرار گرفته‌اند را محروم میکند. این شامل افرادی که طی ماههای بعد از انتخابات سال 1388 دستگیر و یا محاکمه شدند، و همچنین وکلا، روزنامه‌نگاران، و فعالان حقوق‌پیشری که ممکن است دیدگاه‌های مخالف یا منتقدانه‌ای در خصوص طیف گسترده‌ای از مسایل بیان کرده باشند می‌شود.

42. در غیاب دو مجوزی که توسط کمیسیون 9 نفره احزاب،⁵⁰ متشکل از نمایندگان دولت، شامل مقاماتی از وزارت‌های کشور و اطلاعات، مجلس، دادستان کل، و رییس قوه قضاییه، صادر میشوند، این طرح احزاب سیاسی را از انجام فعالیتهای خویش منع میکند.⁵¹

43. برای کسب مجوز اولیه، متقاضیان باید فهرستی از اعضاء پیشنهادی خویش همراه با مرآنامه حزب خود، شامل جهان‌بینی، مبانی فکری و عقیدتی، اهداف و برنامه‌های دستیابی به اهداف تعیین شده، و رویکرد کلی حزب به مسائل فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، اجرایی و حقوقی کشور را ارائه کنند.⁵² اساسنامه و مرآنامه متقاضی همچنین باید صریحاً پایبندی به قانون اساسی و اصل ولایت فقیه را ابراز کند.⁵³

44. این طرح همچنین افرادی را که با گروه‌های "ضد انقلاب" مرتبط هستند و افرادی که به جرایم امنیتی داخلی و خارجی محکوم شده‌اند را از تاسیس یک حزب سیاسی منع میکند و افرادی را که در زمان انحلال احزابی که با حکم دادگاه منحل شده‌اند اعضاء پرنفوذ آن احزاب بودند را از پیوستن به یک حزب سیاسی و یا از تاسیس آن منع میکند.⁵⁴ در تاریخ 14 دسامبر 2014، مقامات اعلام کردند که لایحه جدید پیش از انتخابات مجلس در سال 2016 تصویب خواهد شد.

ح. آزادی مذهب یا اعتقاد

45. براساس قوانین ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مسئول "صدور مجوز برای فعالیتهای فرهنگی، هنری، و حمایتی اقلیتهای مذهبی به رسمیت‌شناخته شده در قانون اساسی" است.⁵⁵ طبق قانون احزاب کشور، اقلیتهای مذهبی به رسمیت شناخته شده در قانون اساسی اجازه دارند تا "انجمن‌های اقلیتهای مذهبی متشکل از داوطلبانی از همان مذهب با هدف فعالیت در مورد مسائل مذهبی، فرهنگی، اجتماعی، و رفاهی جوامع خود را تشکیل دهند."⁵⁶ دفتر اقلیتهای مذهبی مسئول هماهنگی و نظارت بر کلیه مراسم که توسط اقلیتهای مذهبی برگزار میشوند، شامل فعالیتهای برگزاری اعیاد مذهبی می‌باشد. برای انتشارات و برای سفرهای خارجی مبلغان به درخواست کلیساها و شوراهای مذهبی، باید مجوز وزارتخانه اخذ شود.⁵⁷

46. باوجود اینکه مقامات اظهار میدارند که روش صدور مجوز برای ساخت مساجد برای مسلمانان شیعه و سنی غیرتبعیض‌آمیز است، سنی‌ها گزارش میدهند که از

⁵⁰ Young journalist club, 13 July 2014; <http://www.yjc.ir/fa/print/4908729>

⁵¹ Official website, Parliament of Iran; http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/state/814244

⁵² Semi-official news ISNA, 13 July 2014; <http://isna.ir/fa/news/93042212597>

⁵³ Ibid

⁵⁴ Semi-official news Tasnim, 15 July 2014; <http://www.tasnimnews.com/Home/Single/432095>

⁵⁵ Official site, Ministry of Culture and Guidance; <http://www.farhang.gov.ir/fa/intro/duty>

⁵⁶ Official site, Parliament of Iran; <http://rc.majlis.ir/fa/law/show/90226>

⁵⁷ Tehran Jewish Committee; <http://www.iranjewish.com/Essay/Essay14.htm>

سال 1979 تا کنون به آنها اجازه ساخت مسجد در تهران داده نشده است،⁵⁸ و طبق گزارشات مقامات همچنین ساخت و ساز ساختمانهای کلیسای مسیحی، شامل کلیساهای ارمنی ارتدوکس و آشوری را نیز ظرف 35 سال گذشته محدود کردهاند.⁵⁹ همچنین گزارشات مستمر درخصوص جلوگیری دولت از برگزاری مراسم به زبان فارسی در کلیساهای مسیحی دریافت میشود.⁶⁰

(a) بهاییان

47. برغم اینکه مقامات عالیرتبه اظهار میدارند که بهاییان دارای حقوق شهروندی هستند، آنها همچنان با تبعیض، دستگیری، و بازداشت‌های خودسرانه در ارتباط با مذهب خود روبرو هستند. طبق گزارشات بین سپتامبر و دسامبر 2014، نیروهای امنیتی در شهرهای اصفهان، تهران، شیراز، همدان، کرج و سمنان حداقل 24 بهایی را دستگیر کردند و تعداد بهاییان زندانی را به 100 نفر رساندند.

48. محدودیت‌های تبعیض‌آمیز در مورد تدفین بهاییان در گورستان‌هایشان در سراسر کشور افزایش یافته است. طبق گزارشات، مقامات در شهرسمنان خانواده‌ها را از درج هر نوع نوشته‌ای به جز نام و نام خانوادگی و تاریخ تولد و مرگ متوفی بر روی سنگ قبر منصرف میکنند. مقامات همچنین در گورستان بهایی شهر سمنان احداث ساختمانهای جدید برای کفن و دفن درگذشتگان را محدود کردهاند. حداقل در سه مورد، مقامات ایرانی تدفین بهاییان را در شهرهای تبریز و اهواز به تعویق انداخته‌اند.⁶¹

49. گزارشات نشان میدهند که در سال تحصیلی 2014-2015، دانشجویان بهایی همچنان با تبعیض در ورود به موسسات آموزش عالی روبرو شده‌اند. طبق گزارشات شادان شیرازی، یک دانشجوی بهایی که در کنکور ریاضی شرکت کرد و رتبه 113 را در میان حدود یک میلیون دانش‌آموز کسب کرد، از ثبت نام در دانشگاه‌های دولتی محروم شد. گزارشگر ویژه از اظهاراتی که از دانشجویان بهایی دعوت میکند تا شکایات خود در مورد نقض حقوق خویش را به شورای عالی حقوق بشر ارسال کنند استقبال میکند.⁶²

50. همچنین به نظر می‌رسد تحریک علیه بهاییان ظرف سال گذشته نیز ادامه پیدا کرد. در تاریخ 15 دسامبر 2014، آیت‌الله بجنوردی، یک روحانی عالیرتبه و یک عضو سابق شورای عالی قضایی اظهار کرد که "هیچوقت ما نمی‌گوییم بهایی حق تحصیل آزاد دارد، اصلاً حقوق شهروندی ندارد."⁶³ پس از واکنش‌های منفی به این اظهارات، وی سپس روشن ساخت که بهاییانی که با اسرائیل همکاری میکنند و با علیه اسلام تبلیغ می‌کنند از حقوق شهروندی برخوردار نیستند. وی گفت: "این دسته از حقوق انسانی برخوردارند، اما این که بتوانند در دانشگاه‌ها وارد شوند و از امتیازات ویژه شهروندان در ایران استفاده کنند، امکانپذیر نیست."⁶⁴

(b) مسیحیان

⁵⁸ International Campaign for Human Rights in Iran, 17 January 2012; http://persian.iranhumanrights.org/1390/10/sunni_mps/

⁵⁹ International Campaign for Human Rights in Iran, "Iran: the Cost of Faith, Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran", 2013 http://www.iranhumanrights.org/wp-content/uploads/Christians_report_Final_for-web.pdf

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Information submitted to the Special Rapporteur by the Baha'I Community in December 2014

⁶² Semi-official news ILNA, 6 April 2014, <http://www.ilna.ir/news/news.cfm?id=157330>

⁶³ International Campaign for Human Rights in Iran, 18 December 2014, <http://persian.iranhumanrights.org/1393/09/bojnoordi-bahais/>

⁶⁴ Semi-official Tasnim News, 18 December 2014, <http://www.tasnimnews.com/Home/Single/592485>

51. در تاریخ 1 ژانویه 2015، حداقل 92 مسیحی در کشور در بازداشت ادعا میشود که تا تاریخ 1 ژانویه 2015، حداقل 92 مسیحی در کشور به دلیل مذهب و فعالیتهای مسیحی خویش در بازداشت به سر می‌پرند.⁶⁵ طبق گزارشات، تنها در سال 2014، 69 نوکیش مسیحی دستگیر و به مدت حداقل 24 ساعت بازداشت شدند و طبق گزارشات، مقامات به هدف قراردادن رهبران کلیساهای خانگی که عموماً از دین اسلام به مسیحیت گرویدماند، ادامه دادند. ادعا میشود نوکیشان مسیحی همچنان با محدودیت در رعایت ایام ویژه مذهب خود روبرو هستند.

52. طبق گزارشات، در 25 دسامبر 2014 مقامات ایران به یک کلیسای خانگی در شهرستان رودهن حمله کرده و نه نفر را که برای جشن گرفتن میلاد مسیح (کریمس) گردهم آمده بودند، دستگیر کردند.⁶⁶ مقامات همچنین کشیش ویکتور بت ترمز، رهبر سابق کلیسای پنطیکاستی آشوری شهر آرا در تهران را همراه با دو نوکیش مسیحی دیگر، در زمانی که کشیش ترمز مشغول انجام مراسم مربوط به جشن میلاد مسیح (کریمس) بود، در تاریخ 26 دسامبر دستگیر کردند. همچنین طبق گزارشات، کشیش ویکتور بت ترمز از سال 2009 به دلیل انجام مراسم کلیسایی به زبان فارسی تحت فشار بوده است.⁶⁷ در تاریخ 19 اکتبر 2014، دادگاه انقلاب استان البرز کشیشان بهنام ایرانی، رضا ربانی و عبدالرضا (ماتیاس) حق‌نژاد را به شش سال زندان به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی" و "تشکیل گروههای برانداز دولت" محکوم کرد. کشیش بهنام ایرانی در حال حاضر در حال سپری کردن حکم شش سال زندان خویش در زندان به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی" و "تاسیس گروههای غیرقانونی به قصد براندازی دولت" است. دولت روشن کرد که آقای حق‌نژاد تبرئه شده است.

VI. حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

الف. حقوق اقتصادی

a. حق سازماندهی و مذاکره گروهی

53. در حالیکه دولت ایران یکی از امضاء کنندگان پنج کنوانسیون از هشت معاهده اصلی سازمان بین‌المللی کار (ILO) است، هنوز هیچیک از دو کنوانسیون ILO را که به طور خاص به حق آزادی بیان و آزادی تشکل پرداخته‌اند، "کنوانسیون آزادی انجمن و حمایت از حق سازماندهی" مصوبه سال 1948 و "کنوانسیون حق تشکل و مذاکرات دسته جمعی" مصوبه سال 1949 را امضاء نکرده است. دولت مدعی است که ملحق نشدن به این معاهدات هیچ تأثیری بر حمایت از حقوق کارگران ندارد.

54. گزارشگر ویژه به این نکته مثبت اشاره میکند که به بسیاری از گروههای کارگری از جمله از طریق فعالیتهای مستمر صدها کارگر در شرکت سیمان سپاهان در دیزچه در استان اصفهان و کارگران صنایع یاز خرمشهر اجازه داده شده تا از حقوق خود حمایت کنند، اما احترام به محافظت از حقوقی که توسط فعالان حقوق کارگری اجرا میشود هنوز دلبخواه باقی مانده است. برای مثال قانون کار سال 1990 شامل چندین مقررات مترقی در خصوص نفس حقوق کارگران میباشد، اما عملاً شامل حق کارگران برای سازماندهی مستقل از نظارت و کنترل دولت نمیشود. این قانون وزارت کار و امور اجتماعی را مسئول نظارت بر "تاسیس، دامنۀ وظایف و فعالیتهای" گروههای کارگری و نمایندگان آنها کرده است. این پیش نیازها و محدودیتهای فعالانی که به صورت

⁶⁵ Information submitted to the Special Rapporteur by Article 18

⁶⁶ The Voice of Iranian Christians, <http://vocir.org/2014/12/28/%D8%AD%D9%85%D9%84%D9%87-%D8%A8%D9%87-%DA%A9%D9%84%DB%8C%D8%B3%D8%A7%DB%8C-%D8%AE%D8%A7%D9%86%DA%AF%DB%8C-%D9%88-%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%AF%D8%A7%D8%B4%D8%AA-%D8%AA%D8%B9%D8%AF%D8%A7%D8%AF%DB%8C-%D8%A7/#more-3736>

⁶⁷ Article 18; <http://articleeighteen.com/fa/breaking-news/victor-bet-tamraz-arrested/>

مسالمت‌آمیز بدون اجازه دولت کار میکنند را در برابر دستگیری و پیگرد قضایی به اتهامات مرتبط با "امنیت ملی" آسیب‌پذیر میکند.

55. در ماه دسامبر 2014، حداقل سه عضو کمیتهٔ هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل‌های کارگری در ایران در یک تظاهرات دستگیر شدند، و حداقل 27 فعال کارگری هنوز در ارتباط با اجرای حقوقی که در قوانین بین‌المللی حفاظت شدم در بازداشت به سر می‌پرند.

ب. طرح صیانت از حریم عفاف و حجاب و تفکیک جنسیتی در محل کار

56. سی و شش نمایندهٔ مجلس طرح "صیانت از حریم عفاف و حجاب" را در تاریخ 8 اکتبر 2014 ارائه کردند. به نظر می‌آید این طرح محدودیت‌های بیشتری بر حق اشتغال زنان ایجاد کند.⁶⁸ ماده 5 این طرح ساعتهای کاری زنان را از 7 صبح تا 10 شب محدود میکند و خواستار تفکیک جنسیتی در محل کار میشود. در این طرح صاحبان برخی مشاغل مانند پزشکان، پرستاران و مهمانداران هواپیما شامل محدودیت ساعت کار نمیشوند و محل‌های کاری که در آنها حضور زنان لازم است از سیاست‌های جداسازی جنسیتی مستثنی خواهند بود. این لایحه همچنین تلاش میکند تا مقرراتی برای پوشش کارمندان زن را در محیط کار تعریف کند و کارمندان بخش‌های دولتی و خصوصی که موازین پوشش اسلامی را رعایت نمیکنند را از طریق کاهش حقوق تا میزان یک سوم حقوق ماهیانه آنها برای دورهٔ حداقل یک ماه و حداکثر یک سال جریمه میکند.⁶⁹

57. در تاریخ 30 اوت 2014، مقامات دولتی اعلام کردند که زنان از اشتغال در قهوه‌خانه‌ها و کافی‌شاپ‌ها منع شده‌اند و زنانی که متقاضی پروانه کار برای قهوه‌خانه‌ها هستند باید مردانی را به عنوان مباشر خود برای نظارت بر این قهوه‌خانه‌ها معرفی کنند.⁷⁰ بین اوت و دسامبر 2014، چندین اجرای زندهٔ موسیقی نیز در شهرهای مختلف کشور به دلیل شرکت زنان در ارکستر لغو شد. در تاریخ 2 سپتامبر 2014، روزنامه شرق گزارش داد که زنان نمیتوانند در برنامه‌های اجرای موسیقی در اصفهان و 13 استان دیگر کشور شرکت کنند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار داشت: "وقتی بانوان با حجاب و رعایت موازین شرعی و عرفی در یک فضای سالم که مردان هم در همان فضا فعالیت می‌کنند، حضور دارند، ممانعتی برای حضور آنها روی سن وجود ندارد. ما محدودیت شرعی در این زمینه نداریم."⁷¹

پ. حق سلامتی

a. ارسال پارازیت روی برنامه‌های ماهواره‌ای و اثرات آن بر سلامتی

58. طبق گزارشات، مقامات ایرانی طبق گزارشات، مقامات ایرانی همچنان به پیگرد قضایی افراد برای در اختیار داشتن و استفاده از آنتن‌های ماهواره‌ای ادامه میدهند. ظرف چندماه گذشته، مقامات ایرانی به صورت فزاینده‌ای در خصوص نگرانی‌های احتمالی در مورد ارسال پارازیت‌های ماهواره‌ای مورد استفاده حکومت برای جلوگیری از دستیابی شهروندان به برخی کانال‌های تلویزیونی بیاناتی اظهار کرده‌اند. در فوریهٔ 2014، وزیر بهداشت دکتر سیدحسن قاضی‌زاده از تشکیل کمیتهٔ ویژه‌ای، شامل نمایندگان وزارت بهداشت، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، و سازمان انرژی اتمی ایران با مأموریت تحقیق در خصوص

⁶⁸ Official site, Parliament of Iran, http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/show/907753

⁶⁹ Ibid, <http://www.irna.ir/fa/News/81383883/>

⁷⁰ Semi-official Tasnim news, 30 August 2014, <http://www.tasnimnews.com/Home/Single/478110>

⁷¹ Semi-official IRNA news, 17 September 2014, <http://www.irna.ir/fa/News/81313979/>

تأثیرات احتمالی ارسال پرازیت بر سلامتی خبر داد.⁷² این کمیته هنوز نتایج تحقیقات خود را اعلام نکرده است. در ماه اکتبر، آقای سعید متصدی از سازمان محیط زیست نیز گفت: "بحث سرطانزا بودن پرازیت ها بارها مورد بررسی قرار گرفته است و احتمال بروز این بیماری به علت تأثیر پرازیت ها در انسان وجود دارد."⁷³

b. ایرانیان تراجنسی

59. کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در آخرین بررسی خود از کشور ایران اعلام نگرانی کرد "که اعضاء جامعه زنان و مردان همجنسگرا، دوجنسگرا، و تراجنسی در رابطه با اشتغال، مسکن، تحصیل، و خدمات بهداشتی با تبعیض، داغ اجتماعی، و به حاشیه رانده شدن روبرو هستند."⁷⁴

60. گزارشگر ویژه دیدگاه مثبتی نسبت به قوانین و اعمالی در ایران دارد که به افراد تراجنسی اجازه میدهند تا مورد عمل جراحی تایید جنسیت قرار بگیرند.⁷⁵ اما، اطلاعاتی که از قربانیانی که تحت چنین عملهای جراحی قرار گرفتند دریافت شده حاکی از این است که کیفیت خدمات درمانی که این افراد دریافت کرده اند، بعضاً به وضوح زیر استاندارد بوده و منطبق بر هنجارهای حرفهای یا حق شخص به سلامتی کافی و قابل دسترسی چنانچه در کنوانسیونهای ICCPR و ICESCR آمده نمیباشند.⁷⁶ مصاحبه شوندهگان ادعا کردند که عملهای جراحی تایید جنسیت غالباً به عوارض جدی، از جمله خونریزی شدید، عفونت شدید، زخم، درد مزمن، و فیستول رکتوواژینال منجر شده است. ایرانیان تراجنسی همچنین گزارش دادند که عملیات جراحی آنان به شکل یا محل غیرعادی اندامهای جنسی و تنگی واژن منجر شده است.

61. به نظر میرسد که حداقل در برخی موارد، پزشکان دارای مجوز یک نرخ "ارزانتتر" برای جراحی هایی که نهایتاً از روشهای استاندارد منحرف شده اند پیشنهاد کرده اند. ادعا میشود که این عملهای جراحی ارزانتتر خارج از اتاق عمل، با بیهوشی و مراقبتهای پس از عمل محدود، و در برخی موارد بدون بازسازی کامل اندام جنسی انجام شده اند. بسیاری از مصاحبه شوندهگان تراجنسی گفتند که با توجه به هزینه عمل جراحی به دلیل یارانهای ناکافی و روند بوروکراتیک طولانی قبل از عمل جراحی، این عملهای جراحی "ارزانتتر" برای آنها جذاب بودند. گزارشگر ویژه خاطرنشان میکند که افراد تراجنسی برای به رسمیت شناخته شدن جنسیتشان در ایران باید مورد عمل جراحی تایید جنسیت قرار بگیرند که ممکن است فشار بیجا برای انجام عمل جراحی ایجاد کند.⁷⁷

⁷² Government Committee To Review Satellite Jamming Signals' Effects on Public Health, 5 February 2014, available from <http://www.iranhumanrights.org/2014/02/satellite-jamming/>

⁷³ Iran official says satellite jamming can cause cancer, 2 October 2014, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/10/iran-satellite-jamming-cancer.html#>

⁷⁴ E/C.12/IRN/CO/2

⁷⁵ The International Gay and Lesbian Human Rights Commission (IGLHRC) and Iranian Queer Organization (IRQO), "Human Rights Violations of People in the Islamic Republic of Iran on the Basis of Their Sexual Orientation and Gender Identity", 2014, <http://iglhrc.org/sites/default/files/UPRSubmission.pdf>

⁷⁶ See: World Professional Association for Transgender Health, "The Standards of Care (SOC) for the Health of Transsexual, Transgender, and Gender Nonconforming People," Seventh Version (2011), http://www.wpath.org/uploaded_files/140/files/IJT%20SOC,%20V7.pdf

⁷⁷ National Organization for Civil Registration, Article 20 (14); <https://www.sabteahval.ir/default.aspx?tabid=81>

ت. مین‌های زمینی

62. نگرانی در مورد وضعیت مین‌های زمینی در ایران طی بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) ایران در سال 2014 مطرح شد. گزارشات نشان می‌دهند که عملیات اولیه مین‌روبی انجام شده است و دومیون سکنه محلی نسبت به مین‌های زمینی و راه‌های مقابله با خطرات آنها آموزش دیدند.⁷⁸ در آوریل 2011، یک نیروی نظامی ادعا کرد که در حدود 85% مناطق آلوده پاکسازی شده‌اند، و میلیون‌ها مین زمینی عمل نکرده نابود شده‌اند، اما مین‌هایی که در اقصای پایین‌تر خاک کارگذاشته شده بودند و بعدها در اثر بارش باران و فرسایش از زمین بیرون زدند هنوز یک تهدید هستند.⁷⁹

63. طبق گزارشات، از سال 2013 تا کنون، 89 غیرنظامی، که ادعا میشود 12 نفر آنها زیر 12 سال سن داشته‌اند، با انفجار مین روبرو شده‌اند.⁸⁰ در سال 2013، 11 نفر و در سال 2014، 9 نفر جان خود را در اثر "مین‌های زمینی و مهمات منفجرشده" از دست دادند.⁸¹ در اکتبر 2013، فرماندار مرپوان در استان کردستان گزارش داد که در پی انفجار یک مین زمینی در یک منطقه مین‌روبی شده که به دلیل بارندگی و رانش زمین هنوز با خطر انفجار مین‌های زمینی روبروست، 7 کودک اهل روستای نشکاش مجروح شدند.

64. شکایاتی در مورد آموزش ناکافی در مورد خطرات، به ویژه در میان کودکان، و کمبود برنامه‌های حمایتی دولتی برای قربانیان مین‌های زمینی دریافت شده‌است.⁸² بعضی قربانیان از تجارب منفی خود با برنامه‌های حمایتی به دلیل مدت طولانی آنها و ماهیت خودسرانه آن سخن گفتند.⁸³ و ادعا میکنند که برخی قربانیان به دلیل معیارهای مبهمی که بر روند ارائه خدمات حاکم است از اقدامات حمایتی محروم شده‌اند.⁸⁴

65. در اکتبر سال 2014، یک وکیل به نمایندگی از کودکان قربانی مین‌های زمینی در پرونده روستای نشکاش گزارشی به نهاد ریاست جمهوری در خصوص عدم رسیدگی مقامات محلی سابق به نگرانی‌های قربانیان مین‌های زمینی ارائه داد و خواستار گام‌های مناسب برای رسیدگی به خطرات باقی‌مانده و نیز حمایت و درمان مجروحان شد.⁸⁵ در نوامبر 2014، یک نماینده مجلس از استان کردستان که طبق گزارشات یکی از پنج استانی است که تحت تاثیر مین‌های زمینی باقیمانده از جنگ ایران و عراق قرار دارد، نگرانی خویش را در خصوص دسترسی قربانیان مین‌های زمینی به خدمات درمانی و بیمه ازکارافتادگی

⁷⁸ Semi-official Mehr news, 2 November 2014; <http://mehrnews.com/news/2414195/>

⁷⁹ Semi-official Jamejamonline, 17 April 2014; <http://www1.jamejamonline.ir/papertext.aspx?newsnum=100841075238>

⁸⁰ Report of the Association of Human Rights in Kurdistan of Iran-Geneva (KMMK-G) submitted to the office of the Special Rapporteur. <http://www.kmmk-ge.org/?p=633&lang=en>

⁸¹ Ibid

⁸² Reports of the Center for Supporters of Human Rights and Association of Human Rights in Kurdistan of Iran-Geneva (KMMK-G) submitted to the UN Special Rapporteur's Office on 03 December 2014 and 06 February 2014.

⁸³ Ibid

⁸⁴ Ibid

⁸⁵ Semi-official Azad news, 6 October 2014, <http://www.ana.ir/Home/Single/109068>

ابراز کرد.⁸⁶ در پاسخ، دولت ایران ابراز کرده است که مجلس قانونی برای محافظت و حمایت از خانواده‌های افرادی که به مناطق جنگ‌زده کشور بازگشته‌اند و به دلیل انفجار مین‌های زمینی یا "سایر مهمات منفجر نشده"، "جان خود را از دست داده و یا مجروح شده‌اند" تصویب کرده است.

VII. تساوی جنسیتی و حقوق زنان

66. طی بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) سال 2014، پنجاه و سه توصیه مربوط به حقوق زنان و دختران مطرح شد. این توصیه‌ها دربرگیرنده موضوعاتی مانند تبعیض جنسیتی، ازدواج زودهنگام، دسترسی به بهداشت و آموزش و پرورش، مشارکت سیاسی و اقتصادی، و خشونت خانگی بودند. چندین کشور عضو از ایران خواستند تا وضعیت زنان را به طور کلی در امور اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و امور سیاسی بهبودی ببخشد. نگرانی‌های سابق در خصوص عدم تساوی جنسیتی در قوانین و عمل همچنان باقی‌است و به نظر می‌آید تلاش‌های تقنینی اخیر مجلس ایران بیش از پیش حقوق زنان نسبت به استفاده کامل و مساوی از حقوق شناخته شده بین‌المللی آنها را محدود کرده است.

الف. لوایحی که حقوق زنان را تحت تاثیر قرار میدهند a. طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده

67. در اکتبر سال 2014، رای گیری برای طرح تعالی خانواده که به منظور صریح تشویق جوانان به ازدواج و فرزندآوری ارائه شده بود به تعویق افتاد. در تاریخ 21 اکتبر 2014، خانم شهیندخت مولوردی، معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده، با ماده‌ای در این لایحه که استخدام زنان مجرد به عنوان اعضاء هیئت علمی دانشگاه را ممنوع میکند، مخالفت کرد و گفت که چنین اقداماتی مشوق ازدواج در جامعه نخواهند بود. خانم مولوردی اضافه کرد که لایحه پیشنهادی قبلا در کمیسیون بهداشت مجلس مورد بحث قرار گرفته و کمیسیون علیه مواد 9 و 10 آن، که سلسله مراتبی برای استخدام مبتنی بر جنسیت و وضعیت مدنی افراد و ممنوعیت استخدام زنان مجرد در مشاغل هیئت علمی برقرار میکند، رای داده بود.⁸⁷

b. لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت

68. در پاسخ خویش به نگرانی‌های مطرح شده در پاسخ به نگرانی‌های مطرح شده توسط گزارشگر ویژه در گزارش سال 2014 خویش به مجمع عمومی در مورد شیوع خشونت علیه زنان در کشور و کمبود قوانین ملی و چارچوب نهادی برای پرداختن به مشکل، دولت ایران اصرار داشت که خشونت خانگی جرم مستوجب اعدام است و خاطرنشان کرد که لایحه‌ای برای تعریف کلیه اشکال خشونت خانگی تحت بررسی است.⁸⁸ در تاریخ 29 نوامبر 2014 خانم مولوردی معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده اعلام کرد که پیش‌تویس لایحه "تامین امنیت زنان در برابر خشونت" به کمیسیون لوایح دولت تقدیم شده و دفتر وی توصیه کرده که قوه قضاییه خانم‌های امنی برای زنان مورد آزار قرار گرفته تاسیس کند، پیشنهادی که با توصیه گزارشگر ویژه در مورد این موضوع همگام است.

69. پس از حملات اسید پاشی به زنان در اصفهان، دولت اعلام کرد قصد دارد با قوه قضاییه روی تشدید مجازات برای چنین حملاتی همکاری کند. اما مقامات برگزارای اعتراضات علیه حملات و در حمایت از تحقیقات را ممنوع کردند، گرچه در تاریخ 24 اکتبر 2014، نماینده ارومیه عابد فتاحی از حق

⁸⁶ Semi-official Omid news, 3 November 2014, <http://www.omidkarimian.ir/Default.aspx?NewsId=261>

⁸⁷ Semi-official Tasnim news, 21 October 2014, <http://www.tasnimnews.com/home/single/534745>

⁸⁸ A/69/356

اعتراض‌کنندگان دفاع کرد.⁸⁹ فعالان جامعه مدنی مانند نسرين ستوده، پیمان عارف و گیتی پورفاضل که در یک تظاهرات برای اعتراض به حملات اسید پاشی در مقابل وزارت کشور در تهران شرکت داشتند دستگیر شدند.⁹⁰

70. در حملات مشابهی در شهر جهرم در استان فارس، حداقل شش زن که اکثر آنان دانشجوی بودند مطابق گزارشات به دلیل پوشش نامناسب خود از پشت مورد اصابت چاقو قرار گرفته و مجروح شدند. در تاریخ 28 نوامبر 2015، فرماندار جهرم خبر از دستگیری یک مظنون داد. در تاریخ 5 ژانویه 2015، دادگاه بدوی مرتکب جرم را به اتهام "محاربه" به اعدام محکوم کرد.⁹¹

ب. زنان در بودجه

71. پیش نویس بودجه پیشنهادی سال آینده (مارچ 2015 تا مارچ 2016) منابع معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری را 87% میدهد (از 7.9 تا 15 میلیارد تومان) افزایش میدهد.⁹² پانزده میلیارد تومان نیز برای بیمه زنان خانه دار با اولویت برای زنان سرپرست خانوار اختصاص داده شده است.⁹³

VIII. پاسخ جمهوری اسلامی ایران

72. در پاسخ خود به این گزارش، دولت ایران اکثر ادعاهایی را که به گزارشگر ویژه ارائه شده بود رد کرد. دولت ایران همچنین نسبت به شناسایی موارد مشکل‌ساز که در لوایح متعددی که در حال حاضر در نهادهای دولتی مختلف تحت بررسی هستند اعتراض کرد و اظهارداشت این اقدام "دخالت عجولانه در امور مستقل دولت" است " و با "اصول اخلاقی" رویه های ویژه سازمان ملل متحد تطابق ندارند.

73. دولت همچنین به جنبه هایی از اشارات گزارشگر ویژه به بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) جمهوری اسلامی ایران اعتراض کرده است، اما به مشارکت و حمایت خویش از UPR اکتبر 2014 اشاره کرده و اظهار داشت که از حدود 65% همه توصیه های دریافتی حمایت کرده، که تعداد زیادی از آنها به نحو کامل، و یا بخشی از آنها را اجرا کرده است.

74. دولت ایران از وقت نسبتاً کوتاهی که سازمان ملل متحد برای پاسخگویی به پیش‌نویس گزارشات به دولت تخصیص میدهد انتقاد کرد؛ قصد خویش برای پاسخگویی به کلیه ارتباطاتی که تا کنون بی پاسخ مانده را اعلام کرد؛ تعهد کرد به دیدارهای خود با گزارشگر ویژه ادامه دهد؛ و برنامه های خود برای دعوت دو گزارشگر ویژه به ایران را تکرار کرد. دولت همچنین نظر خود در مورد ناقص بودن رویکرد گزارشگر ویژه نسبت به جمع آوری اطلاعات را اعلام کرد و ابراز کرد: "ما اعتقاد نداریم که تنها با دیدار از چند کشور اروپایی و نوشتن یک گزارش با ضمانت طولانی فقط از طریق مصاحبه با تعداد محدودی از افراد میتوان یک گزارش قابل اعتماد نوشت."

75. گزارشگر ویژه همچنان با دولت ایران موافق است که این رویکرد به مأموریت‌های حقیقت‌پای برای مصاحبه با افرادی که می‌خواهند موارد نقض حقوق بشر مورد ادعای خویش را گزارش دهند کمتر از ایده‌آل است، و تقاضای

⁸⁹ <http://aftabnews.ir/fa/news/267949/>

⁹⁰ Deutsch Welle news, 25 October 2014, <http://www.dw.de/%D9%86%D8%B3%D8%B1%DB%8C%D9%86-%D8%B3%D8%AA%D9%88%D8%AF%D9%87-%D9%BE%D8%B3-%D8%A7%D8%B2-%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%AF%D8%A7%D8%B4%D8%AA%DB%8C-%DA%86%D9%86%D8%AF-%D8%B3%D8%A7%D8%B9%D8%AA%D9%87-%D8%AF%D9%88%D8%A8%D8%A7%D8%B1%D9%87-%D8%A2%D8%B2%D8%A7%D8%AF-%D8%B4%D8%AF/a-18020988>

⁹¹ Semi-official Bahar news, 29 November 2014, <http://baharnews.ir/vdcc44qe.2bqsx81aa2.html>

⁹² The total proposed budget for the period between March 2015 to March 2015 is 219,000 Billion Tomans.

⁹³ Semi-official Salamat news, 30 November 2014, <http://www.salamatnews.com/news/130757/>

- خویش برای دیدار از کشور تکرار میکند. در عین حال، در غیاب دیدار از کشور از طرق دیگر، گزارشگر ویژه به جمع‌آوری اطلاعات از طریق مصاحبه با ایرانیانی که در داخل و خارج از کشور زندگی می‌کنند ادامه می‌دهد. گزارشگر ویژه مشتاق جلسات مداوم با مقامات ایران برای گفتگوی بیشتر در خصوص همه احتمالات همکاری‌های مشترک است. دولت همچنین اعلام کرده است که هیچ فردی "تنها" به دلیل ارتباط با مکانیسم‌های حقوق بشری سازمان ملل متحد مورد پیگرد قضایی قرار نگرفته است، "مگر اینکه او مرتکب عملی شود که تخطی از قانون باشد، مانند ارتکاب اعمال مجرمانه یا جرائم امنیتی."
76. دولت ایران ادعا میکند که قوانینی که بر استفاده از احکام اعدام در ایران استوار شده‌اند برای "جدی‌ترین جرایم، شامل قاچاق مواد مخدر غیرقانونی و خطرناک در مقیاس بزرگ که در ارتباط با جرایم تروریستی هستند" می‌باشند و اشاره کرد که این نمایانگر "نرمی" در مورد مجرمان نوجوان از طریق استفاده از یک سیستم دادگاه جداگانه برای کودکان و از طریق ارزیابی ظرفیت آنها برای درک جرایم خویش است.
77. دولت مدعی است که "هیچکس به دلیل اجرای حق شرکت در تجمعات مسالمت آمیز" بازداشت نشده است، و اینکه قانون مجازات اسلامی در حال حاضر مجازاتی برای اقدامات سیاسی در نظر نگرفته است. در تناقض با یافته‌های کارگروه، دولت ادعا میکند که هیچکس در ایران به صورت خودسرانه بازداشت نمی‌شود و کلیه افراد مورد اتهام به روند محاکمه عادلانه مطابق قوانین مرتبط ملی دسترسی دارند؛ و مجدداً بر استقلال قوه قضائیه تأکید میکند. دولت در این راستا اظهار داشت که قوانین مرتبط با رفتار قضات و ابزاری مانند کانون وکلا متضمن استقلال قوه قضائیه هستند.
78. دولت همچنین اظهار داشت که "زندانیان سطح قابل قبولی از دسترسی به مراقبت‌های پزشکی در داخل و خارج" از زندانها دارند. دولت همچنین ادعا میکند که هیئت‌های نظارتی که توسط قوه قضائیه ایجاد شده، مرتباً از زندانها دیدار میکند تا از انطباق با استانداردهای ملی حصول اطمینان کنند. گزارشگر ویژه همچنین از اعلامیه‌ای که دولت ارسال کرده و در آن اعلام کرده که در حال حاضر در حال بررسی پیوستن به معاهده منع شکنجه سازمان ملل متحد میباشد استقبال می‌کند.
79. دولت اشاره کرد که قوانین ایران از آزادی بیان محافظت میکنند، "مگر وقتی که مخل به اصول بنیادی اسلام و یا حقوق عمومی باشد." دولت استدلال میکند که اعضاء زندانی رسانه‌ها از طریق نشر اکاذیب، "تشویش اذهان عمومی"، و انتشار محتوایی که باعث دامن زدن به نفرت قومی، افراط گرایی و خشونت مرتکب جرایم "جدی" شده‌اند. دولت اظهار داشت که فعالان جامعه مدنی آزادند و "فعالیت گسترده" دارند، و افزود "هر شکل فعالیت اجتماعی توسط احزاب سیاسی، جامعه یا انجمن" به مجوز و رعایت قوانین و مقررات نیاز دارد.
80. در خصوص آزادی مذهب، دولت همچنین ادعا کرد که مهم‌ترین معیار ساخت و ساز اماکن جدید عبادت تعداد پیروان هر یک از ادیان است، و اینکه جمعیت مسیحیان بیش از سهم سرانه خود کلیسا دارد. در پاسخ به این شکایت که مسلمانان سنی اجازه ساخت و ساز اماکن عبادت جدید را ندارند، دولت همچنین اظهار میکند که هیچ محدودیتی بر مسلمانان سنی برای حضور در مساجد شیعیان و بالعکس وجود ندارد که از رشد افراطگرایی پیشگیری می‌کند.
81. دولت اظهار داشت که مین‌های زمینی در پنج استان غربی کشور طی جنگ ایران و عراق توسط "رژیم سابق عراق" کاشته شده‌اند و تأکید میکند که دولت عراق و "کشورهایی که در جنگ تحمیلی با ایران از عراق دفاع کردند" مسئول مین‌های زمینی هستند. دولت اظهار داشت که تلاشهای مین‌روبی نیاز به همکاری "با نهادهای بین‌المللی و سایر کشورها" دارد، که "به رغم همه تلاشهای ما" بی‌فایده بوده است. بعلاوه، دولت سایر چالش‌های پیش روی خود، از جمله کمبود "تجهیزات ویژه مین‌روبی"، مشکل جهانی یافتن مین‌های زمینی که در عمقی بیش از 30 سانتیمتر کاشته شده‌اند، و تحریمهایی که "مانع" دسترسی دولت به "برخی فن‌آوری‌های سطح بالا" شده‌اند، را ارائه میکند.
82. دولت به رد کامل "رفتار همجنس‌گرایانه" تأکید کرد، در حالی که حمایت خویش از افراد ترانجسبی را اعلام کرد. در پاسخ به بخش سیاستهای تکلیک جنسیتی، دولت اظهار داشت که "بسیار لازم است که توجه درخور به زمینه‌های فرهنگی

و اجتماعی این پدیده پرداخته شود. طبق قوانین ما، رعایت حجاب اسلامی الزامی است."

IX. نتیجه گیری و توصیه ها

83. در اولین گزارش موقت خویش به مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال 2011، گزارشگر ویژه این نکته را برجسته کرد که نتیجه چرخه اول بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) جمهوری اسلامی "اساس محکمی برای همکاری بین خودش و مقامات ایرانی" را فراهم کرده بود.⁹⁴ وی همچنین اظهار داشت که در پی کمک به تلاشهای دولت برای پیشبرد 123 توصیه‌ای که اجرای آنها را پذیرفته بود، می‌باشد. گزارشات گزارشگر ویژه از آن زمان تا کنون روی پیشرفت دولت در پرداختن به قوانین، سیاست‌ها، و شیوه‌های شناسایی شده توسط مکانیسم‌های بین‌المللی حقوق بشری طی UPR سال 2010، و شناسایی مشکلات در حال ظهور متمرکز شده است.

84. گزارشگر ویژه چندین مورد از تلاش‌های دولت برای اجرای تعهدات UPR سال 2010 را به رسمیت می‌شناسد، اما متأسف است که اکثر آنها تا سال 2014 همچنان اجرا نشده‌اند و به علل اصلی موارد نقضی که طی UPR و در گزارش سال 2011 و سالی دو گزارش در سالهای 2012، 2013 و 2014 برجسته شدند، همچنان رسیدگی نشده است. نگرانی‌هایی که طی UPR کشور در سال 2014 و از طریق خواسته‌های مکرر مکانیسم‌های حقوق بشری سازمان ملل متحد برای موارد نقض حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی ابراز شدند منعکس کننده این واقعیت هستند.

85. گزارشگر ویژه اعتقاد راسخ خویش را تکرار میکند که دولت میتواند وضعیت حقوق بشر کشور را به نحو قابل توجهی از طریق اجرای توصیه‌هایی که طی هر دو چرخه UPR، توسط دبیرکل و کمیساریای حقوق بشر، نهادهای معاهده، و رویه‌های ویژه ارائه شده اند بهبودی ببخشد. این شامل در نظر گرفتن مجدد توصیه‌هایی است که برای پیوستن به کنوانسیون ضد شکنجه (CAT)، کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان (CEDAW) و دو کنوانسیون سازمان بین‌المللی کار (ILO) مربوط به چانه‌زنی جمعی و تشکیل اتحادیه‌ها قبلا رد شده اند.

86. اصلاح قوانین و سیاست‌هایی که به صورت موثر حقوق و استانداردهای شناخته شده بین‌المللی را تضعیف یا نقض میکنند، و بدین ترتیب ظرفیت دولت برای پرداختن به نگرانی‌هایی که ظرف بررسی و ارائه در این و سایر گزارشات تهیه شده توسط مکانیسم‌های حقوق بشری برجسته شده اند را کاهش میدهند، باید در الویت بالا قرار بگیرد. قوانینی که حقوق مشروع تحت قوانین بین‌المللی را جرم‌انگاری میکنند، شامل آنهایی که رسانه‌ها را محدود میکنند، ابراز عقیده را جرم‌انگاری میکنند، دسترسی به اطلاعات را محدود میکنند و باعث افزایش دستگیری فعالان جامعه مدنی و اعضای گروه‌های آسیب‌پذیر، شامل اقلیت‌های مذهبی و قومی، میشوند، و قوانینی که از مجازات اعدام برای جرایمی مانند قاچاق مواد مخدر که تحت قوانین بین‌المللی "جدی‌ترین جرایم" محسوب میشوند، باید لغو شوند. علاوه بر این، استفاده اجباری از مجازات اعدام با پادمانهای دادرسی عادلانه که تحت قوانین بین‌المللی برای کاربرد مجازات اعدام⁹⁵ ضروری هستند سازگار نیست و باید در مورد آن تجدیدنظر شود.

87. مقامات باید فوراً احکام اعدام کلیه زندانی‌های سیاسی و زندانیان عقیدتی، شامل حکم اعدام آقای سهیل عربی و سایرین، که اعمالی که ادعا میشود مرتکب شده‌اند تحت قوانین بین‌المللی جرم محسوب میشوند، را لغو کنند. دولت همچنین باید توجه داشته باشد که قوانین و اجماع بین‌المللی، اعدام نوجوانان را اعدام افرادی که در زمان ارتکاب جرم مربوطه زیر 18 سال سن داشتند تعریف میکنند و نه سن آنها در زمان اجرای حکم اعدام. گزارشگر ویژه درخواست خویش از دولت ایران برای لغو رسمی این روش، در راستای تعهدات ایران

⁹⁴ A/66/374

⁹⁵ See E/2010/10 for a detailed discussion on the relevant human rights jurisprudence.

تحت قوانین بین‌المللی را تکرار میکند و در عین حال مجدداً درخواست خویش برای به اجرا درآوردن توقف کامل اجرای مجازات اعدام را تکرار میکند. این اقدامات میتوانند تعداد اعدامها برای جرایم غیر سنگین را کاهش دهند و حق زندگی را بهتر تضمین نمایند.

88. دولت همچنین باید عملیات مین‌روبی و حذف مواد منفجره‌ای که جان و امنیت سکنه مجاور به آنها تهدید میکند را تسریع کند، و اقدامات آموزش عمومی در این خصوص—به ویژه برای کودکان در معرض خطر—را تقویت کند تا دسترسی فوری و بدون تبعیض به درمان پزشکی و حقوق از کار افتادگی برای قربانیان و خانواده‌های آنان را تضمین کند.⁹⁶

89. گزارشگر ویژه از آزادی زندان سیاسی و زندانیان عقیدتی استقبال میکند، اما همچنان نگران علل اولیه پیگرد قضایی آنان است و با گزارشگر ویژه در مورد وضعیت مدافعان حقوق بشر در "تفسیر بیش از حد گسترده" دولت در مورد اتهامات امنیت ملی و علیه حکومت همصدا میشود. او از مقامات میخواهد تا کلیه افرادی که توسط کارگروه بازداشت‌های خودسرانه (WGAD) به عنوان افرادی که به صورت خودسرانه بازداشت شده شناسایی شده اند، و نیز سایر زندانی سیاسی و زندانیان عقیدتی را آزاد کنند.⁹⁷

90. گزارشگر ویژه همچنین برای وضعیت دشوار اقلیت‌های مذهبی برسمیت شناخته‌شده و نشده، و از گزارشات جوامع نسبت به دستگیری و پیگرد قضایی به دلیل عبادت و شرکت در امور جوامع مذهبی، شامل آنهایی که در منازل شخصی برگزار میشوند متأسف است. او از مقامات میخواهد تا حق آزادی مذهب و ایمان به عنوان آزادی انتخاب یک مذهب یا ایمان را به رسمیت بشناسند و درک کنند که اقداماتی که دسترسی به امتیازات مدنی، سیاسی، اجتماعی یا اقتصادی را محدود می‌سازند، یا تحمیل محدودیت‌های ویژه به مناسک یا جلوه‌هایی از باورهای سایر ادیان، اصل منع تبعیض بر مبنای مذهب یا ایمان و تضمین حمایت برابر تحت ماده 26 میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) را نقض میکند.⁹⁸

91. دولت باید اصلاح قوانین و سیاست‌ها، و بازبینی پیش‌نویس‌های لوایحی که حق آزادی انجمن و اجتماعات با گروههای فعال (در بیان دیدگاه‌ها) و یا با افراد همفکر، و یا آرمانها و فعالیت‌های مسالمت‌آمیز را نقض میکنند را در دستور کار قرار دهد. سازمانهای غیردولتی، شامل انجمن‌های ثبت نشده، باید اجازه داشته باشند تا با آزادی عمل کنند و اعضای آنها باید بتوانند در محیطی امن و توانبخش فعالیت کنند. گزارشگر ویژه با توصیه‌های گزارشگر ویژه حقوق آزادی تجمع و تشکل مسالمت‌آمیز همصدا می‌شود که تاسیس انجمن‌ها باید توسط یک "روش اطلاع‌رسانی" که "ساده، به آسانی دسترس، غیر تبعیض‌آمیز، سهل، و رایگان" باشد تسهیل شود. علاوه بر این، حق تجمع‌های مسالمت‌آمیز "نباید منوط به اجازه قبلی از مقامات باشد. این حق حداکثر میتواند منوط به یک روش اطلاع‌رسانی قبلی بی‌مشقت باشد"، دولت همچنین باید حق جمع‌آوری خودجوش را "از نیاز به اطلاع‌رسانی قبلی معاف کرده" و به رسمیت بشناسد.

92. گزارشگر ویژه مشتاق مشاهده تأثیر اصلاحات آیین دادرسی کیفری بر بهبود دسترسی به وکیل مدافع است و دولت را تشویق میکند تا این حق را برای همه متهمان، بدون در نظر گرفتن اتهاماتی که علیه آنها اقامه شده است، تضمین کند. وی متذکر میشود که دولت همچنین باید از حمایت قوانین ملی از استقلال وکلا، مطابق با هنجارها و استانداردهای بین‌المللی، حصول اطمینان کند و از ایران تقاضا میکند تا کلیه وکلایی را که به نظر میرسد به دلیل فعالیت‌های محافظت‌شده

⁹⁶ In areas where landmines pose a threat to the safety of children, investment must be made to ensure the complete clearing of landmines and cluster-bombs from all affected areas", General Comment 17 on article 31 of CRC, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=CRC/C/GC/17

⁹⁷ A/HRC/25/55/Add.3

⁹⁸ Human Rights Committee, General Comment 22, Article 18 (Forty-eighth session, 1993)

در دفاع از موکلان خود، مانند ایجاد آگاهی در باره نگرانی های خود در خصوص محاکمات عادلانه، زندانی شده‌اند را آزاد کند.⁹⁹

93. گزارشگر ویژه از پیگرد قضایی آقای سعید مرتضوی به دلیل نقش وی در تسهیل بازداشت‌های غیرقانونی استقبال میکند، اما اشاره می‌کند که این تحقیقات و احکام، به خصوص در مقایسه با حجم زیاد گزارشات مشابه در مورد بازداشت‌های خودسرانه، شکنجه و بدرفتاری با بازداشت‌شدگان در کشور، به نظر بسیار نادر می‌آیند. او از مقامات می‌خواهد تا در راستای قوانین ایران و قوانین بین‌المللی، همه مقاماتی که به عنوان مسئولان شکنجه و بدرفتاری با بازداشت‌شدگان شناسایی شده‌اند را مورد پیگرد قضایی قرار دهد. او همچنین دولت ایران را تشویق میکند تا شرایط زیر استاندارد بازداشت را که قبلاً توسط مکانیسم های حقوق بشر و همچنین این گزارش و گزارشات قبلی شناسایی شده، ویا شرایطی که در بررسی های داخلی دولت ایران شناسایی شده اند را مورد رسیدگی قرار داده و همچنین از دولت ایران تقاضا میکند تا در راستای استانداردهای بین‌المللی، از دسترسی کافی به درمان پزشکی در زندان حصول اطمینان کند.

94. گزارشگر ویژه همچنین از دولت ایران می‌خواهد تا قوانینی را که حقوق زنان را نقض میکنند، و یا استفاده کامل آنان از حقوق مدنی، سیاسی، اجتماعی، و اقتصادی، شامل حق اشتغال و حق آزادی از تبعیض، به خصوص در تحصیل و محل کار را تضعیف میکنند اصلاح کند. پیش‌نویس لوایحی که در حال حاضر تحت بررسی هستند که به نظر می‌آید به این حقوق اجحاف می‌کنند نگرانی‌های جدی را افزایش میدهند و میبایست در آنها تجدیدنظر شود.

95. گزارشگر ویژه دولت را تشویق می‌کند تا به دلیل تاثیر پارازیت‌های ماهواره‌ای بر سلامتی شهروندان، و همچنین برحق شهروندان به دسترسی به اطلاعات، به ارسال پارازیت روی برنامه‌های ماهواره‌ای تلویزیونی خاتمه دهد. او همچنین خواستار تقویت سیاست‌هایی که حاکم بر جراحی های تایید جنسیت برای افرادی ترانجسنسی است می‌شود تا از محافظت از حق سلامتی آنهايي که ممکن است بخواهند چنین عمل‌هایی داشته باشند حصول اطمینان کند.

96. بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) سال 2014 به همه ذینفعان این فرصت را میدهد تا در مورد تلاش‌های قبلی خود برای ترویج احترام به حقوق بشر در ایران تامل کنند و سکویی برای کشف فرصت‌های بهبود وضعیت فعلی فراهم آورند. در این راستا، گزارشگر ویژه از نتیجه UPR سال 2014 به عنوان پایه‌ای برای همکاری و مشارکت بین خود و مقامات ایرانی استفاده خواهد کرد و به دنبال همکاری در اشکال گفتگو و سفر به کشور برای بررسی بیشتر وضعیت خواهد بود. او همچنین دولت را تشویق می‌کند تا به یک بررسی میان‌دوره‌ای داوطلبانه که ممکن است به توانایی دولت برای پیش‌برد وعده‌هایی که ممکن است با نتایج دومین UPR خود در مارچ 2015 بپذیرد، متعهد شود.

⁹⁹ CCPR/C/GC/32, Human Rights Committee, General Comment No. 32